

1 ● RF(A)/100/3304

A

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 12]

Total No. of Printed Pages : 12]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 45]

Total No. of Questions : 45]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **08-M**

Code No. : **08-M**

**CCE RF
UNREVISED
FULL SYLLABUS**

Question Paper Serial No. **100**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಮರಾಠಿ

Subject : First Language — MARATHI

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Fresh)

ದಿನಾಂಕ : 31. 03. 2023]

[Date : 31. 03. 2023

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-45 ರವರೆಗೆ] [Time : 10-30 A.M. to 1-45 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100]

[Max. Marks : 100

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನಾ :

1. ಪ್ರಶ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪರ್ಯಾಯಿ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ, ಲಘುತರೀ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘತರೀ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ 45 ಪ್ರಶ್ನಾ ಆಹೇತ.
2. ಪ್ರಶ್ನ ಪತ್ರಿಕಾ ವಿರುದ್ಧ ಬಾಜುಚ್ಯಾ ಆಚ್ಛಾದನಾನೆ ಸೀಲ (ಬಂದ) ಕರಣ್ಯಾತ ಆಲಿ ಆಹೇ. ಪರೋಕ್ಷಾ ಸುರು ಜ್ಞಾಲ್ಯಾವರ ಉಜವ್ಯಾ ಬಾಜುನೆ ಕಾಪುನ ತುಮ್ಹಾಲಾ ತಿ ಉಘಡಾವಯಾಚಿ ಆಹೇ. ಪ್ರಶ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಶ್ನಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಆಹೇತ ಕಿ ನಾಹಿತ ತೆ ತಪಾಸುನ ಪಾಹಾ.
3. ಬಹುಪರ್ಯಾಯಿ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ, ಲಘುತರೀ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘತರೀ ಪ್ರಕಾರಚ್ಯಾ ಪ್ರಶ್ನಾಸಾಠಿ ದಿಲೆಲ್ಯಾ ಸಚನಾಂಚೆ ಪಾಲನ ಕರಾ.
4. ಉಜವ್ಯಾ ಬಾಜುಚ್ಯಾ ಕಡೆಲಾ (ಕಾಠಾವರ) ಅಸಲೆಲಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಪೂರ್ಣ ಗುಣ ದರ್ಶಾವಿತೆ.
5. ಪೆಪರಚಿ ಉತ್ತರೆ ಸೊಡವಿಣ್ಯಾಸಾಠಿ ದಿಲೆಲಾ ಜಾಸ್ತಿತ ಜಾಸ್ತ ವೆಠ ಪ್ರಶ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೃಷ್ಠಾವರ ವರಿಲ ಭಾಗಾತ ದಿಲೆಲಾ ಆಹೇ. ತ್ಯಾಮಧ್ಯೆ ಪ್ರಶ್ನ ಪತ್ರಿಕಾ ವಾಚಣ್ಯಾಸಾಠಿ 15 ಮಿನಿಟೆಹಿ ದಿಲೆಲಿ ಆಹೇತ.

[Turn over

येथून कापा.

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

प्रश्न पत्रिका येथून कापून उघडा.

Tear here

I. पुढील प्रश्नांना प्रत्येकी चार पर्याय दिलेले आहेत. त्यापैकी योग्य पर्याय निवडून

उत्तर लिहा :

6 × 1 = 6

1. 'उज्ज्वल' या शब्दाचा संधी विग्रह असा होतो -

(अ) उज् + ज्वल

(ब) उत् + ज्वल

(क) उज्ज्व + ल

(ड) उत + ज्वल

2. 'माळ्याने बाग फुलवली.' अधोरेखित शब्दाची विभक्ती लिहा -

(अ) चतुर्थी

(ब) सप्तमी

(क) तृतीया

(ड) पंचमी

3. "चिमणी घरटे बांधत होती." या वाक्यातील काळ ओळखा -

(अ) अपूर्ण वर्तमानकाळ

(ब) अपूर्ण भूतकाळ

(क) पूर्ण भूतकाळ

(ड) अपूर्ण भविष्यकाळ

4. खालीलपैकी कर्मणी प्रयोगाचे उदाहरण हे आहे -

(अ) मी पुस्तक वाचतो

(ब) तो पुस्तक वाचतो

(क) तिने पुस्तक वाचले

(ड) ती पुस्तक वाचते

5. बुडत्याला ..... म्हण पूर्ण करा.

(अ) जहाजाचा आधार

(ब) डब्याचा आधार

(क) ऑडक्याचा आधार

(ड) काडीचा आधार

6. 'प्रेतापुढे हातात धरलेले शिंकोळे.' या शब्दसमूहासाठी एक शब्द लिहा -

(अ) डेरा

(ब) हंडा

(क) टिटवं

(ड) तांब्या

II. पहिल्या दोन पदांचा संबंध आळखून तिसऱ्या पदाशी जुळणारा संबंधित शब्द

लिहा :

4 × 1 = 4

7. ज्ञानप्रकाश : षष्ठी तत्पुरुष : : क्षणाक्षणाला : .....

8. सुंदर : विशेषण : : हिमालय : .....

9. आर्जव : विनवणी : : भास्कर : .....

10. सफल : असफल : : दुःख : .....

[Turn over

III. खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा :**7 × 1 = 7**

11. चिं. वि. जोशीनी मराठी साहित्यात कोणती दोन पात्रे लोकप्रिय केली ?
12. 'वाटणी' या कथेचे मूल्य कोणते ?
13. 'वाटणी' कथेचे लेखक कोण ?
14. रुक्मिणी श्रीकृष्णाबरोबर कोणत्या पद्धतीने विवाह करू इच्छिते ?
15. रुक्मिणी लग्नाआधी कोणाचे दर्शन घेण्यास जाणार आहे ?
16. 'पाठ आणि पोट यांचा झाला टाळ' या कवितेचा साहित्यप्रकार कोणता ?
17. भुकेलेल्या पोटांना काय वर्ज्य नाही ?

IV. खालील प्रश्नांची सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा :**3 × 2 = 6**

18. खालील वाक्प्रचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

अ) गुत्तं घेणे

ब) काळाला जिंकणे.

19. अलंकार ओळखून लक्षणे लिहा.

‘शीलाची किंमत शिक्षणाहून अधिक आहे.’

20. गण पाडून वृत्त ओळखा.

पावेन पाय शिवही नमितो जयाते.

V. खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन ते तीन वाक्यात लिहा :

7 × 2 = 14

21. जपानच्या प्रगतीला कोणत्या दोन गोष्टी कारणीभूत होत्या ?

22. बांबूच्या झाडाला फुले केव्हा येतात ? राखीने दिलेले झाड का वाढत नव्हते ?

23. विरहिणी म्हणजे काय ?

24. “माझी काही एकादशी नि दुप्पट खाशी अशातली गत नाही.” संदर्भासह

स्पष्टीकरण करा.

25. लेखक परिचय लिहा – अनंत काणेकर.

[Turn over

26. “पिसारा प्रभेचा उभारून दारी पहाटे उभा शुक्र हा प्रेमळ.” संदर्भासह स्पष्टीकरण करा.

27. परिचय लिहा – प्र. के. अत्रे.

VI. खालीलपैकी कोणत्याही एका कल्पनेचा विस्तार करा : **1 × 3 = 3**

28. अ) ‘स्वामी तिन्ही जगाचा आईविना भिकारी.’

किंवा

ब) ‘वाचाल पुस्तक तर घडेल मस्तक.’

VII. खालील प्रश्नांची उत्तरे पाच-सहा वाक्यात लिहा : **10 × 3 = 30**

29. ‘अनंतशक्ति: परमेश्वरू’ या कथेचा सारांश तुमच्या शब्दात लिहा.

30. बालपरवेशी व नानापरवेशी म्हणजे काय ?

31. आई-बाबा मुलांना शाळेत का पाठवित नसत ? शिक्षणामुळे मुलांच्यात कोणता बदल झाला होता ?

32. 'क्रांतीज्योती सावित्रीबाई' या पाठाच्या आधारे 'सावित्रीबाई फुले' यांच्या गणांचे वर्णन करा.
33. आक्काला अण्णांनी काय करावे वाटत असे ? आणि का ? लेखक कोणते दिवास्वप्न पहात असे ?
34. धर्माच्या नावाखाली ढोंगी गुरु काय काय करतो ?
35. 'गाऊ त्यांना आरती' या कवितेमध्ये कवी यशवंत कोणाकोणाचा गुणगौरव करू इच्छितात ? स्पष्ट करा.
36. 'नेनंता गुराखी' या कवितेचा आशय तुमच्या शब्दात लिहा.
37. 'धरण' कवितेतील स्त्रीच्या गरीब परिस्थितीचे वर्णन कसे केले आहे ?
38. 'सुन्या तिच्याही दाही दिशा' या कवितेचा भावार्थ लिहा.

VIII. खालील प्रश्नांची उत्तरे आठ-दहा वाक्यात लिहा :

4 × 4 = 16

39. 'विद्या आणि शील' या गुणाबद्दल आंबेडकर काय म्हणतात ?
40. गंगूबाइनी संगीत शिकण्यासाठी कशाप्रकारे कष्ट घेतले ? त्यांची गुरुनिष्ठा कोणत्या प्रसंगातून दिसून येते ?

किंवा

बेळगावी काँग्रेसमधील घटनांचे सविस्तर वर्णन करा.

41. 'सत्कार' कवितेचा सारांश तुमच्या शब्दात लिहा.

किंवा

हिरव्या तृणपात्याचा सत्कार का व कसा करण्यात आला ते लिहा.

42. खालील कवितेच्या ओळी पूर्ण करा :

या भारतात .....

.....

..... हो इस्लामी.

किंवा

खलनिंदका मनीही .....

..... बावरी

..... दे वरचि असा दे.

IX. खाली दिलेला उतारा वाचून त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या शब्दात

लिहा :

1 × 4 = 4

43. महात्मा फुले म्हणतात, ज्याचे मन सत्याने पवित्र झाले आहे, तो जगातील सर्वात

पवित्र माणूस. ज्या मनुष्याला मनाच्या पावित्र्याचे महत्त्व कळत नाही, तो मनुष्य

[Turn over

धरणीस भार ठरतो. निर्दोषी आणि उद्योगी जीवन मनुष्याला आरोग्य नि संपत्ती देते. आळशी मनुष्य हा दुष्ट असतो. तो समाजाचा शत्रू बनतो. तो कधीहो सुखी होत नाही. उद्योगी आणि शुद्ध चरित्र्याचा मनुष्य हा गरिबांचा वाली असतो. तो अनेकांना सुखी करतो. सत्यप्रेमी, निर्मळ मन आणि शांत हृदय यांतून धैर्य निर्माण होते. धैर्यशील मनुष्य हालअपेष्टा सहन करतो आणि संकटावर मात करतो.

प्रश्न :

- अ) मनुष्याला आरोग्य व संपत्ती कशामुळे मिळते ? 2
- ब) धैर्यशील माणूस कसा ओळखावा ? 2

X. खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर पत्रलेखन करा : 1 × 5 = 5

44. मोबाइलचे व्यसन सुटण्यासाठी लहान भावाला मार्गदर्शन करणारे पत्र लिहा.

किंवा

तुमच्या शाळेतील स्नेहसंमेलनासाठी प्रमुख पाहुण्यांना निमंत्रण देणारे पत्र लिहा.

XI. खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर पंधरा ते वीस ओळी निबंधलेखन करा :

1 × 5 = 5

45. अ) मी स्वातंत्र्य सैनिक बोलतोय.

ब) माझे बाबा

---

1 ● RF(A)/100/3304

12

CCE RF

08-M